

مقصد‌های رویایی پاییز!

آیین‌ها و جشنواره‌های کهن و جذابی که در فصل پاییز برگزار می‌شود و دیدن‌شان از نزدیک، پاییزی دلچسب را برای تان رقم خواهد زد

عکس پارک جنگل انگر در گلستان-مهر

فاطمه قاسمی | **خبرنگار**

پرونده

بالاخره پادشاه فصل‌ها از راه رسید. فصلی که می‌شود از پنجره کوچک خانه به سقوط برگ‌های زرد و نارنجی در ختان یکی پس از دیگری نگر یست و اگر کمی گوش‌های تان را تیز کنید، اصلا پاییز با شما حرف می‌زند و صدای بادش در گوش تان می‌پیچد و این‌ها را گفتیم که اگر به هر دلیلی نتوانستید در تابستان یک مسافرت عالی را تجربه کنید، ناامید نشوید و مطمئن باشید با یک برنامه‌ریزی هوشمندانه می‌توانید یک سفر خاطره‌انگیز را در اوج خلوتی و ارزانی، به شهرها و روستاهای پاییزی ایران تجربه کنید. پاییز بهترین فصل برای سفر است چون نه زیاد سرد و نه زیاد گرم است. نه مجبورید چمدان خود را از لباس‌های گرم و حجیم پر کنید و نه از فرط سرما به اقامتگاه

در کدام استان؟ گیلان

چه زمانی؟ اواخر شهریور و اوایل مهر

این جشن که به دوره قاجار بر

می‌گردد، با نزدیک شدن به فصل پاییز و اوایل مهر ماه به صورت دسته‌جمعی در شهرها و روستاهای مختلف استان گیلان مثل روستای واقع دشت صومعه‌سرا، لشت

نشاء و تالش برگزار می‌شود. این سنت قدیمی، به‌پاس شکرگزاری بابت محصول و رفع خستگی کشاورزان در پایان فصل‌زراعی برگزار می‌شود. اجرای بازی‌های قدیمی گیلان مثل کشتی گیله‌مردی و نمایش ادوات سنتی کشاورزی، فضای این مراسم آیینی را لبریز از شادی و صفا می‌کند. بخشیدن بخشی از دسترنج به کسانی که محصولاتشان دچار آفت شده یا به دلایلی محصول خوبی نداشتند، این جشن را بسیار ماندگار کرده است. مراسم عروس‌بران و ازدواج زوج‌های جوان همزمان با جشن خرمن، از دیرباز نوعی شگون محسوب‌می‌شده که تا امروز نیز ادامه دارد.

جشن بار سم کهن دوشاب‌پزی

در کدام استان؟ ارومیه

چه زمانی؟ اواسط پاییز

این مراسم چند هزار ساله به «شانادر» ترکیبی از دو کلمه «شان» به معنی انگور و «در» به معنی چیدن معروف است.

از زمانی که مردم این دیار دست به ایجاد تاکستان‌ها زدند، این آیین رواج یافت. ورود گروهی با لباس‌های محلی مراسم دوشاب‌پزان (شیره‌انگور) و همچنین آشنا کردن مهمانان با تولیدات مشتق از انگور از جمله آب غوره، سرکه و کشمش بخش‌هایی از این جشنواره‌پراز است که در فهرست میراث ملی ایران به ثبت رسیده است.

انبوه یا قوت در جشن انار چینی

در کدام استان؟ گیلان

چه زمانی؟ آخرین جمعه‌مهر

این جشن به شکرانه برداشت محصول، بیش از صد سال است که در آخرین جمعه‌مهر در روستای «انبوه» برپا می‌شود. کافی است فقط یک بار به روستای انبوه سفر کنید تا هیچ‌گاه لذت این سفر خاطره‌انگیز را فراموش نکنید به خصوص اگر این سفر با مراسم انار چینی این روستا همزمان شود. این جشن هنگام طلوع

در کدام استان؟ اصفهان

چه زمانی؟ دومین جمعه‌مهر

این آیین که به جمعه‌قالی یا مشهدقالی هم مشهور است، هر سال در دومین جمعه مهر ماه و نزدیک به سالگرد شهادت امامزاده سلطانعلی بن محمد باقر (ع) برگزار می‌شود. یک هفته پیش از این آیین، مراسم جار معروف به «جمعه جار» در باغ‌فین برگزار و روز مراسم توسط بزرگان به مردم اعلام می‌شود. اگر روز برگزاری مصادف با روزهای سوگاری یا جشن‌های مذهبی باشد به یک هفته بعد یا قبل موکول می‌شود. در این مراسم اهالی روستای خاوه اردهال یکی از قالی‌های امامزاده را بر دوش می‌گذارند و بعد از مراسم توحه‌خوانی و عزاداری آن را به اهالی فین کاشان می‌دهند. اهالی فین چوب به دست به‌طور نمادین با قاتلان امامزاده به جنگ می‌پردازند و قالی را در چشمه‌ای در همان نزدیکی می‌شویند و

کلوخ‌پزان و شادی برای پخت سیب‌زمینی

در کدام استان؟ فارس

چه زمانی؟ اوایل پاییز

کلوخ‌پزی رسم دیرین مردم اقلید در استان فارس است که هر سال با برپایی آن در پایان شهریور و اوایل مهر ماه، کشاورزان این دیار ضمن به جای آوردن شکر

نعمت‌های خداوند برای سال آینده طلب باران و سالی حاصل‌خیز می‌کنند و به استقبال فصل پاییز می‌روند. مردم اقلید از گذشته‌های دور همزمان با برداشت محصول سیب‌زمینی، در یکی از مزارع جمع می‌شوند و با کلوخ‌های موجود در زمین کشاورزی کوره‌های گلی و هر می شکل ایجاد می‌کنند و به تعداد افراد سیب‌زمینی تازه درون کوره می‌ریزند و تا زمان طبخ کامل سیب‌زمینی به جشن و شادی می‌پردازند. شهرستان اقلید در ۲۶۷ کیلومتری شمال شهر شیراز قرار دارد. این آیین سنتی سال ۹۵ در فهرست آثار معنوی ایران ثبت شده است. هر ساله گردشگرانی از داخل و خارج کشور که وصف این آیین را شنیده‌اند، برای تماشای آن به اقلید سفر می‌کنند و از خوردن غذا و تماشای این آیین لذت می‌برند.

صبح باندا ییا...» یا کار کرپی (فردی که به مدت یک سال از طرف باغ‌داران، برای نگهدانی از باغ‌های انار انتخاب شده است) برگزار می‌شود. مردم بر این باورند که قبل از چیدن این میوه، هیچ‌کس نباید وارد باغ‌های انار شود. زنان روستا نیز با لباس‌های محلی، همراه مردان مشغول چیدن انار از انارستان روستا یا مشغول پخترب انار می‌شوند. روستای انبوه در پایان جشن انار چینی، شاهد حضور گردشگرانی است که با دست‌های پر، عکس‌های خاطره‌انگیز و دل‌شاد به شهر خود باز می‌گردند.

به سمت امامزاده می‌برند. از یکی دو هفته به جمعه‌قالی، صنعت‌گران

محلی، مغازه‌داران و کسبه دوره‌گرد

صنایع‌دستی، محصولات و ابزار آلات کشاورزی، کوزه‌های سفالی، ظروف مسی، پارچه و... را از کاشان، فین و آران و بیدگل به بازار موقت اردهال می‌آورند. این بازار قدمت طولانی دارد و زائران و کشاورزان، خرید ابزار کشاورزی از بازارچه را خوش‌یمن و مایه برکت محصول خود می‌دانند. این مراسم که از مهم‌ترین اتفاقات سال در مشهداردهال است و هر ساله با حضور چندصد هزار زائر «شهید اردهال» برگزار می‌شود، در فهرست میراث معنوی کشور و در دسامبر ۲۰۱۲ در فهرست میراث فرهنگی و معنوی یونسکو به ثبت رسید. مشهد اردهال در فاصله ۵۰ کیلومتری کاشان و در جاده نیاسر قرار دارد.

جشن هاللا بدون حضور زنان

در کدام استان؟ زنجان

چه زمانی؟ اوایل پاییز

یکی از جشن‌هایی که در ابتدای فصل پاییز در استان زنجان به خصوص منطقه

انگوران برپا می‌شود، جشن «هاللا» است. در اوایل فصل پاییز، پس از این که محصولات کشاورزی از کشتزارها و خرمنگاه‌ها برداشت شد، این جشن برپا می‌شود. بدین ترتیب که در آغاز برداشت محصول از زمین، هر خانوار مقداری از مزرعه‌گندم خود را به عنوان «هاللا» باقی می‌گذارد. در روز جشن، تعدادی از همسایگان و وایستگان را به جشن دعوت و با قربانی کردن و تدارک پذیرایی، مهمانان را در خانه یا در یکی از تفرجگاه‌های محلی با ناهار پذیرایی می‌کنند. در این مراسم زنان حضور ندارند. مهمانان پس از صرف ناهار با گفتن «مبارک باد» و «پر برکت باد» و همراه داشتن نانی به نام «نرنگ» یا «نقری» که از شیر پر چربی گوسفند تهیه می‌شود، دسته‌جمعی به محل گندم درو نشده در کشتزار می‌روند.

این افراد هر یک داسی برمی‌دارند و دور گندم باقی‌مانده حلقه می‌زنند. یکی از ریش‌سفیدان پس از ذکر اسماء الهی و خواندن صلوات، شروع به درو کردن گندم می‌کند، بقیه نیز مقداری از گندم را درو می‌کنند. سپس واژه «هاللا» را به‌طور دسته‌جمعی تکرار می‌کنند و همه خوشه‌های گندم درو می‌شود. ریش‌سفیدان نان «نرنگ» و میوه‌ها را در میان مهمانان تقسیم می‌کنند و مهمانان پس از گذاشتن هدیه در دستمال و گفتن عبارت «برکت به خرمن» محل هاللا را ترک می‌کنند و بدین ترتیب جشن پایان می‌پذیرد.

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

دوشنبه • اول مهر ۱۳۹۸

۲۳ محرم ۱۴۴۱ • ۲۳ سپتامبر ۲۰۱۹

شماره ۲۰۲۰۲

۱۴۲۵

چند مقصد رویایی برای طبیعت‌گردهای پاییزی

امروزه شاهدیم که طبیعت‌گردی با استقبال گسترده گردشگران خارجی و ایرانی مواجه شده است. در آستانه پاییز هزار رنگ، تصمیم داریم برای رمانتیک‌ها و نوستالژی‌بازهای سلفی‌باز، مقصد‌های بکر را برای گردش و عکاسی در طبیعت پاییزی معرفی کنیم تا لحظات خوبی را در کنار دوستان و خانواده‌شان سپری کنند.

📍 **رویای پردازی بر فراز ابرها در جنگل ابر سمنان**

این جنگل که بیشتر اوقات پوشیده از ابر است، در ۵۰ کیلومتر سمنان به شاهرود قرار دارد. جنگلی با گونه‌های گیاهی و جانوری متعدد، همواره خاطره‌انگیزترین مناظر را برای عکس‌برداری در اختیار عاشقان سلفی‌باز و معنادان اینستاگرام می‌گذارد. اگر به این جنگل رفتید، از راه‌بلدهای محلی استفاده کنید و در صورت اقامت شبانه، اصول اقامت در جنگل‌ها را در نظر داشته باشید.

📍 **به تماشای عروس آبشارهای ایران در درود لرستان**

یکی از آبشارهای زیبای این استان را می‌توان آبشار بیشه دانست که در شهرستان درود قرار دارد. می‌توان سقوط آب را از ارتفاع ۴۸ متری در میان رنگین‌کمان پاییزی و در دل جنگل‌های پوشیده از بلوط به تماشا نشست. برای رفتن به روستای بیشه، باید به خرم‌آباد بروید و پس از طی مسافت ۵۰ کیلومتری یعنی در کمتر از نیم ساعت، به این منطقه زیبا برسید.

📍 **پاییز افسانه‌ای در جاده چمستان به نور**

این جاده همچون جاده اسلام به خلخال یکی از مقصد‌های اصلی پاییزگردهای حرفه‌ای به‌شمار می‌رود. فضایی که پیاده‌روی صبحگاهی در بخش‌هایی از آن، روح‌و جان را جلائی دیگری می‌بخشد. در مسیر این جاده، دریاچه‌ای قرار دارد که برای اروپاگرد‌ها، یادآور پاییز سوئیس و سوئد است. دریاچه‌ای که «الیمالات» نام دارد و برای رسیدن به آن باید از قلب جنگلی مملو از درختان تنومند هزار رنگ گذر کرد.

📍 **در خشش الوان در جنگل ناهار خوران گرگان**

دیدن این منظره چشم‌نواز را به شدت توصیه می‌کنیم. ناهار خوران در استان گلستان و شهر گرگان است. درختان تنومندی دارد که پاییز هزار رنگ را به بهترین شکل در برابر چشمان‌مان به تصویر می‌کشد و جان می‌دهد برای گرفتن سلفی‌های به یادماندنی. اگر به این جنگل رفتید، چشمه سفید را نیز مشاهده خواهید کرد.

📍 **عشق‌بازی طبیعت‌با رنگ‌ها در لوندویل گیلان**

جنگل‌های لوندویل منطقه‌ای رویایی مملو از جنگل، چشمه، آبشار و کوه، بخشی از پاییز هزار رنگ این سرزمین است که زیبایی خود را در معرض دید عاشقان طبیعت‌گردی ایران قرار می‌دهد. در گوشه‌ای از این جنگل می‌توانید به تماشای آبشار لاتون که در میان انبوه رنگ‌های پاییزی جاری شده است بنشینید به شرطی که قدرت ۴ ساعت پیاده‌روی را داشته باشید. برای رفتن به لوندویل، از رشت به آستارا بروید.

📍 **تجربه حس ناب آرامش با کویر گردی در پاییز**

پاییز بهترین فرصت کویرگردی است که در آن نه خبری از شب‌های سرد است و نه روزهای آفتابی و سوزان. خوشبختانه مناطق کویری زیادی در کشورمان داریم که هر کدام به نوعی عاشقان کویر را به سمت خود می‌کشاند. روستای تاریخی نایبند طیس، جندق از توابع شهر خور و شهر میبد یزد را در اولویت قرار دهید.

باید و نباید‌های سفرهای پاییزی

📍 **در صورت سفر با خودروی شخصی، ابتدا از طریق مراکز هواشناسی شهر یا تماس با پلیس راه از وضعیت جاده‌ها مطلع شوید.** در ضمن حتما خود ریتان را تجهیز و بررسی کنید و همراه خود یک نقشه کامل از مسیرهای فرعی به صورت کاغذی یا دیجیتالی داشته باشید.

📍 **برنامه‌ریزی کنید.** اگر همراه تور می‌روید که می‌توانید با برنامه‌های آن‌ها همراه شوید اما اگر خودتان به سفر می‌روید باید تمامی مکان‌های گردشگری را به همراه آدرس آن‌ها در قالب یک برنامه سفر همراه داشته باشید تا جایی را از قلم نیندازید.

📍 **بار سبک و مفید همراه داشته باشید.** قبل از اقدام به جمع‌آوری وسایل، متناسب با نوع سفر، فهرستی

تهیه بفرمایید. برای آب‌وهوای غیر قابل پیش‌بینی پاییز پوشاک مناسب و کفش ضدآب سبک همراه داشته باشید. برداشتن کمی اغذیه خشک مانند خشکبار می‌تواند در صورت بروز مشکل به شما در تامین انرژی کمک کند. برای مواجهه با بیماری در هر زمانی از سفر آماده باشید. یک بسته دارویی برای اعضای خانواده آماده کنید و ویتامین‌ها و مکمل‌هایی را که برای حفظ ایمنی بدن مفید است در آن بگنجانید.

📍 **عکاسی در پاییز، اسلوب و شیوه خود را می‌طلبد.** پیش از سفر، اصول عکاسی در پاییز را مطالعه کنید.